

11.12.2009

ELINTARVIKENEUVOTTELUKUNTA**Aika** 1.12.2009 klo 14-16**Paikka** Maa- ja metsätalousministeriö

Osallistujat	Niemi Veli-Mikko	puheenjohtaja
	Aittoniemi Veli-Matti	jäsen
	Grönlund Anna-Maija	asiantuntija
	Hartikainen Tarja	jäsen
	Hatakka Maija	jäsen
	Heiskanen Seppo	jäsen
	Laaksonen Terhi	asiantuntija
	Lemström Anna	asiantuntija
	Manninen Marjukka	asiantuntija
	Rajakangas Liisa	asiantuntija
	Tammivuori Kristian	jäsen
	Winter Gun	varajäsen
	Voutilainen Pekka	jäsen
	Haikonen Anne	pääsihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi.

2 Työjärjestys

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4 Ajankohtaista salmonellasta - eläinlääkintöneuvos Terhi Laaksonen, MMM

Terhi Laaksonen totesi salmonellan olevan toiseksi yleisin ihmisen maha-suolistotulehdusten aiheuttaja. Salmonellan erilaisia serotyyppisiä on yhteensä n. 2500. Suomi ja Ruotsi valvovat kaikkia serotyyppisiä, muissa maissa valvotaan muutamia yleisimpiä.

Laaksonen kertoi salmonellaan liittyvästä EU-lainsäädännöstä. Rehuhygieniasetuksen (EY) N:o 183/2005 nojalla valmistellaan rehujen mikrobikriteeriasetusta. Zoonosiasetus (EY) N:o 2160/2003 on puiteasetus, jonka alla salmonellavalvontaa laajennetaan asteittain eri eläinlajeihin. Siipikarjan salmonellakriteereitä on parhaillaan uudistamassa.

Suomi ja Ruotsi saivat EU-jäsenyys sopimuksen yhteydessä 1995 salmonellan lisävakuudet. Hygieniasetus (EY) N:o 852/2004 antaa mahdollisuuden myöntää lisävakuuksia maille, jos niiden salmonellavalvontaohjelma on ekvivalentti Suomen ja Ruotsin ohjelmien kanssa. Tanska on hakenut kananmunien ja broi-

lerin lihan lisävakuuksia. Komissio on laatinut ohjeen lisävakuuksien myöntämisen minimivaatimuksista. Tanskan hakemuksen käsittelyn yhteydessä on nousut esille myös kysymys myönnettyjen lisävakuuksien poistamisen kriteereistä.

Keväällä 2009 muodostettu MMM:n salmonellapientyöryhmä luovutti muistionsa ministeri Anttilalle elokuussa. Työryhmä ehdotti muutoksia rehujen kuumennuskäsittelyyn ja näytteenottoon. Työryhmä ehdotti myös tiukennettavaksi tuotantoeläinten salmonellavalvontaa. MMM:ssä valmistellaan parhaillaan rehuasetuksen muutosta sekä siipikarjan salmonellavalvonta-asetusten muutoksia. Ruotsalainen asiantuntija Per Häggblom/SVA oli syyskuun alussa Suomessa arvioimassa viimekeväistä S. Tennessee-salmonellaepidemiaa. Asiantuntijan mukaan pysyviin salmonellakontaminaatioihin rehutehtaissa tulee paneutua aiempaa tehokkaammin. Asiantuntijan raportti valmistuu lähiaikoina.

Seppo Heiskanen/ETL totesi teollisuuden tukevan salmonellalisävakuuksien säilyttämistä, mutta mikäli näytteenottoa tiloilla on tarkoitus selkeästi laajentaa, todelliset kustannukset tulee selvittää. Terhi Laaksonen totesi näytteenoton liittyvän erityistilanteisiin. Kristian Tammivuori/TEM totesi eri yhteyksissä nousevan esille pk-yritysten vaikeudet täyttää hygienialainsäädännön velvoitteita. Todettiin, että pk-toimijoiden ongelmat ovat pääsääntöisesti rakenteellisia. EU-lainsäädännön vaatimuksia on myös tietyiltä osin suhteutettu toiminnan laajuuteen.

5 Kansallinen toiminta

Veli-Mikko Niemi/MMM totesi, että aluehallinnon uudistus toteutuu 1.1.2010, jolloin uudet aluehallinvirastot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset aloittavat toimintansa. Niemi kertoi myös VM:n vetämästä hankkeesta, jossa on selvitetty mittanormaali- ja vertailulaboratoriotoimintoja. Selvitysmies teki useita kehittämissuhteita, mutta ei esittänyt suurten laboratorioyksiköiden muodostamista. Sen sijaan esitettiin kansallisen metrologiapoliitiikan tehostamista.

Anne Haikonen/MMM kertoi, että hallituksen esitys elintarvikelain ja kalastuspolitiikkalain 3 §:n muuttamisesta on tarkoitus antaa eduskunnalle vielä kuluvan vuoden aikana.

Kristian Tammivuori/TEM kertoi 1.12.2009 voimaan tulevasta uudesta liikeaika-laista, jonka mukaan myös yli 400 m² vähittäismyymälät voivat olla auki sunnuntaisin ympäri vuoden. Seppo Heiskanen/ETL totesi, että kuluttajien muuttuvat tarpeet ja tottumukset edellyttävät mahdollisesti muutoksia myös elintarviketeollisuuden työaikoihin. Tammivuori kertoi Kuluttajatutkimuskeskuksen selvityksen osoittaneen, että ruoan arvonlisäveron alennus on siirtynyt varsin hyvin kuluttajahintoihin. Lisäksi Tammivuori totesi, että kulutustavaroiden valvonta siirtyy vuoden 2010 alussa Kuluttajavirastosta Turvatekniikan keskukseseen.

Maija Hatakka/Evira kertoi, että Suomessa on todettu ensimmäinen tapaus, jossa H1N1-influenssavirus on tarttunut ihmisestä sikoihin. Vastaavanlaisia tartuntoja on todettu eri maissa yksittäisillä sika- ja siipikarjatiloihin viime toukokuusta lähtien. Influenssavirus ei tartu elintarvikkeiden välityksellä, joten sianlihan syöminen on turvallista. Hatakka kertoi myös, että pienryhmä (MMM/ELO, Evira, läänit, kunnat) on keskustellut erilaisista vaihtoehdoista valvontatietojen julkistamisen kehittämiseksi. Ryhmä valmistelee ehdotusta laatumerkiksi yhdistetty-

nä yleisen tason tarkastuskertomukseen. Esitys on tarkoitus antaa tammikuussa 2010.

Tarja Hartikainen/Kuntaliitto kertoi Eviran, PTY:n ja Kuntaliiton yhteistyössä toteuttamassa vähittäismyymälöitä koskevasta projektista, jossa kaupan omavalvontatietopankkiin ja Kuntaliiton sähköisen tarkastuslomakkeen käyttöön liitetään vähittäismyymälöiden riskinarviointi Risk Sheriff -työkalua käyttäen. Pilotti-projekti alkaa vuoden 2010 alussa ja päättyy 30.4.2010. Hartikainen kertoi myös, että kunnissa odotetaan kovasti valtioneuvoston asetusta eläinlääkintähuollosta erityisesti tarkemman ohjeistuksen saamiseksi valvontakustannusten korvaamisesta kunnille.

Gun Winter/Kuluttajat-Konsumenterna totesi, että pakkausmerkintöjen rinnalle tarvitaan myös muuta kuluttajainformaatio. Kuluttajat ovat tietämättömiä monista elintarvikkeisiin liittyvistä asioista ja tämä synnyttää turhia pelkoja. Myös pakkausmerkintöjen luettavuuden parantaminen on ensiarvoisen tärkeää.

Marjukka Manninen/MTK kertoi, että maatalouden tukiratkaisut on osittain tehty, mutta neuvottelut jatkuvat edelleen.

Veli-Matti Aittoniemi/MaRa kertoi, että ravintola-alan omavalvontaohje on toimitettu Eviran arvioitavaksi.

6 Euroopan Unioni

EFSA

Merkittiin tiedoksi kokousraportti neuvoo-antavan ryhmän viestintäryhmän kokouksesta 21-22.10.2009.

Elintarvikeketju ja eläinten terveys –pysyvä komitea

Merkittiin tiedoksi kokousraportit seuraavista pysyvän komitean kokouksista:

- GMO 19.10.2009
- biologinen turvallisuus 20.10.2009
- GMO 16.11.2009.

Muut ajankohtaiset EU-asiat

Todettiin, että uudessa komissiossa DG Sancon uudeksi komissaariksi on esitetty maltalaista John Dallia. Terveys- ja kuluttaja-asioiden lisäksi tälle komissaarille on tarkoitus siirtää myös eräitä asioita yritystoiminnan pääosastosta.

Anne Haikonen/MMM kertoi että Ruotsi antaa kuluttajainformaatioasetuksen käsittelystä tilannekatsauksen maatalousneuvostolle 14-16.12.2009. EP:n raportööri on antanut alustavat muutosehdotuksensa, joista ENVI-komitean on tarkoitus äänestää maaliskuussa 2010. EP:n täysistuntokäsittely on todennäköisesti toukokuussa. Espanjan tavoitteena on vahvistaa asetusehdotusta koskeva neuvoston yhteinen kanta kesäkuussa 2010. Veli-Matti Aittoniemi/MaRa kertoi, että ravintola-alalla keskustellaan paljon pakkaamattomista elintarvikkeista annettaville tiedoille esitetyistä vaatimuksista.

8 Codex Alimentarius

Merkittiin tiedoksi kokousraportti ravitsemus- ja erityisruokavaliovalmistekomitean (CCNFSDU) kokouksesta 2-5.11.2009.

9 Muut kansainväliset asiat

Merkittiin tiedoksi kokousraportti SPS-komitean kokouksesta 27-29.10.2009. Pekka Voutilainen/UM kertoi, että yksityiset standardit herättävät edelleen paljon keskustelua erityisesti kehitysmaiden keskuudessa. Kokouksessa keskusteltiin myös SPS-komitean sekä Codexin, OIE:n ja IPPC:n toimintatapojen yhdenmukaistamisesta. Esille ei tullut uusia ratkaisuehdotuksia.

10 Muut asiat

Ei muita asioita.

11 Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään **15.1.2010 klo 9.00**. Kokouksessa käsitellään luonnosta elintarviketurvallisuusselonteoksi.

Vuoden 2010 toinen kokous pidetään **25.3.2010 klo 9.00**.

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00

Puheenjohtaja

Veli-Mikko Niemi

Pääsihteeri

Anne Haikonen